

Fatima

Van Majgull Axelsson verschenen ook bij De Geus

Aprilheks

Huis der nevelen

Augusta's huis

Rosario is dood

De vrouw die ik nooit was

Winterzusters

Moederpassie

Ik heet geen Miriam

Jouw leven en het mijne

MAJGULL AXELSSON

Fatima

Uit het Zweeds vertaald door
Janny Middelbeek-Oortgiesen

DE GEUS

Deze uitgave is mede mogelijk gemaakt dankzij een bijdrage van de Zweedse Cultuurraad te Stockholm

SWEDISH
ARTSCOUNCIL

De vertaler ontving voor deze vertaling een projectsubsidie, en de uitgever een ondersteuning in de productiekosten, van het Nederlands Letterenfonds

Nederlands
letterenfonds
dutch foundation
for literature

Oorspronkelijke titel *Inställd resa till Sabarmati*, verschenen bij Norstedts

Published by agreement with Norstedts Agency

Oorspronkelijke tekst © Majgull Axelsson, 2020

Nederlandse vertaling © Janny Middelbeek-

Oortgiesen en De Geus bv, Amsterdam 2022

Omslagontwerp Sander Patelski

Omslagillustratie © Eric Thunfors

ISBN 978 90 445 4507 4

NUR 302

*Wees kalm, mijn kind, er is niets,
alles is zoals je het ziet: het bos, de rook en de vlucht van het
spoor.*

*Ergens ver weg in een afgelegen land
is een blauwere hemel, een muur met rozen
of een palm en een warmere wind –
en dat is alles.*

Edith Södergran, uit 'Ingenting'
(vertaling J. Bernlef, uit 'Niets')

PERSONAGES

Meera, ook wel *Fatima* genoemd – door een Zweeds echtpaar in India geadopteerd. Ze is 25 jaar in het heden van het verhaal: de jaren 2017-2018.

Lykke – een 58-jarige lerares Zweeds en geschiedenis; zo nu en dan pleegmoeder van Fatima (Meera).

Kluwen – Lykkes eerste hondje. Een onweerstaanbare west-highland-whiteterriër (westie).

Daisy – Lykkes tweede hond. Een even onweerstaanbare Ierse glen-of-imaalterriër.

Rosmarie – lerares natuur- en scheikunde. Buurvrouw en vriendin van Lykke, eveneens achtenvijftig jaar. Na een verkeersongeval heeft ze een lichamelijke beperking.

Samuel – een jonge, verbitterde taxichauffeur. Droomt van El-linor.

Josefin – beste vriendin en metgezel van Meera (Fatima).

Magdalena – adoptiemoeder van Fatima (Meera). Drie jaar jongere nicht van Lykke.

Henrik – adoptievader van Fatima (Meera). Een vijfenvijftigjarige predikant met een alcoholprobleem.

Ingeborg – vriendin van Henrik met wie hij (na verloop van tijd) gaat samenwonen. Ze is ongeveer tien jaar ouder dan hij.

Baldur – Meera's echtgenoot (na verloop van tijd).

Margrét – moeder van Baldur.

Johann – vader van Baldur.

Astrid en *Brage* – de buitengewoon knappe en slimme babytweeling van Meera en Baldur.

- Martin* – neuroloog in Eksjö en een oud-klasgenoot van Lykke.
Ingehuwd in een moeilijke familie.
- Ursula* – keramiste, afkomstig uit een moeilijke familie. Echtge-
note van Martin.
- Dora* – de oudste dochter van Martin en Ursula. Zo op het oog
bijzonder fatsoenlijk.
- Agnes* – de jongste dochter van Martin en Ursula. Zo op het oog
iets minder fatsoenlijk.
- Lars-Olof Nilsson* – gepensioneerde collega van Lykke en Rosmarie.
- Woland* – receptionist in een hotel in Nässjö, onder andere...
- Birgit* – bijzondere dame in Kräpplelyd.
- Bergliot* – caféhoudster in Reykholt, IJsland.

I

Een moeder die geen moeder is

ZE PLOFT ZO hard in de rotanstoel neer dat het riet ervan begint te kraken. In de vestibule blijft Daisy recht voor zich uit staren, zwaar hijgend met haar bekje open, waarna ze ook neerzakt, met haar kop op haar poten gaat liggen en een zacht gejangk laat horen.

‘Heb je pijn?’ vraagt Lykke, maar omdat ze merkt dat haar stem een beetje trilt, schraapt ze haar keel en zegt ze verder niets meer. Als alles normaal was geweest, had ze Daisy een standje gegeven omdat ze met haar natte vieze buik op het mooie Finse kleed gaat liggen, maar dat zou op dit moment zeer onrechtvaardig zijn. Daisy heeft haar een halfuur geleden min of meer gered. En als Daisy pijn heeft, heeft Daisy pijn. Bovendien is ze ook de jongste niet meer. Lykke moet een beetje glimlachen om haar eigen gedachte – zo rustgevend in haar alledaagsheid op deze zeer ongewone mid-dag – maar ze houdt zich meteen in.

Au!

Het doet pijn om haar mond te vertrekken. En om eerlijk te zijn doet het ook op andere plekken behoorlijk veel pijn. In haar hoofd natuurlijk, al kiest ze ervoor om daar geen aandacht aan te besteden, omdat ze er altijd voor kiest om aan hoofdpijn geen aandacht te besteden. Haar broek is kapot en wanneer ze bij haar rechterknie twee vingers door het gat naar binnen steekt om het wijder te maken, ziet ze dat ze nog steeds bloedt. Boven de wond hangt een behoorlijk groot stuk huid los waarvan ze de onderkant kan zien. Donkerrood met witte vlekjes. Ze kijkt naar haar handpalmen. Vuil. Grind. Lange schrammen. Er gaat een rilling door haar heen en opeens heeft ze het idee dat ze ziet hoe het huis, haar huis, dit geliefde huis waarvan zij de enige eigenaar is, een

gedaanteverwisseling ondergaat. Het verandert in een reusachtige doos lucifers, en iemand, God of de duivel of misschien zijn ouwe moer, laat het op een mysterieuze manier uitdijen waardoor de tv-kamer, waarin zij zit, heel langgerekt wordt, zo langgerekt dat ze de deuropening naar de keuken amper kan zien. Maar dat duurt maar heel even. *Pang!* Er klinkt een geluid alsof iemand een gespannen elastiek heeft losgelaten en een seconde later neemt het vertrek zijn juiste proporties weer aan.

Lykke begint op haar stoel heen en weer te wiebelen, opeens in de bittere overtuiging dat ze echt gek aan het worden is. Maar die gedachte verwerpt ze, duwt ze 'De Grote Schaamtekast' in (die ze zich altijd voorstelt als een grote bruine linnenkast uit de jaren veertig die helemaal achter in haar hoofd staat). Ze draait hem op slot en trekt er een gordijn voor. Even is ze in verleiding om zich over te geven aan een fantasie waarin ze de sleutel weggooit, maar op het nippertje bedwingt ze zich. Ze kan het zich niet permitteren om de sleutel van De Schaamtekast weg te gooien. Er zal nog meer in weggestopt en opgesloten moeten worden, dat weet ze, ook al staat ze zichzelf nu niet toe om daaraan te denken. Dat je niet hoeft na te denken is nou juist de clou van De Grote Schaamtekast, en zodra die dicht en op slot zit en verstopt is achter een zwart-fluwelen gordijn in haar hoofd, is er geen verstandiger mens dan zij. Ook al zit de ingebeelde sleutel in de zak van haar ingebeelde broek. Maar daarmee basta.

Helaas moeten wij, jullie en ik – de personen die lezen en de persoon die schrijft – hier even pauzeren om elkaar beleefd toe te knikken en voor eens en altijd samen vaststellen dat Lykke niet krankzinnig is, wat we ook van haar en haar hersenspinsels mogen vinden. Een beetje excentriek misschien. Een tikje geschift. Maar absoluut niet psychotisch of hoe je het ook wilt noemen. Haar hoofd werkt alleen niet op dezelfde manier als dat van andere mensen. Zo is het in feite altijd geweest, ook al komt het vanmiddag misschien wat geprononceerder over. Misschien is dat het gevolg van

de klappen die ze net op haar hoofd heeft gekregen. Haar gedachten schieten alle kanten op, maar tegelijkertijd laat ze zich zwaar en doelbewust naar het oppervlak van de aarde zakken, naar wat zij het leven van alledag en de werkelijkheid noemt, hoewel de gebeurtenissen van zo-even geen bal met het leven van alledag en de werkelijkheid vandoen hebben. Maar toch: ze meent te zien hoe ze buiten op haar knieën op het berijpte grasveld zit en wanhopig een paar geelbruine sprietten vastpakt, louter om zich echt, echt aan de aarde vast te klampen.

Lykke hapt naar adem en pakt de armleuningen van de rotanstoel stevig beet. Ze negeert doelbewust dat ze vanbinnen nog helemaal trilt en werkt zichzelf omhoog. Heel even wiebelt ze, maar ze zoekt steun tegen de muur en daalt heel voorzichtig de twee traptreden naar de vestibule af, doet de plafonddlamp aan en draait zich om naar de spiegel. Ze durft nauwelijks te kijken, maar doet dat toch.

En inderdaad. Niet dat ze ooit erg tevreden over haar uiterlijk is geweest – ze is immers te dik, loopt snel rood aan, heeft te bleke blauwe ogen en ook nog eens een eivormig hoofd met die smalle punt (en dat is nog maar het begin van de lijst met haar esthetische tekortkomingen) – maar op dit moment ziet ze er gewoonweg verschrikkelijk uit, ook al zou ze zoiets natuurlijk nooit hardop uitspreken. Ze zou eerder zeggen dat ze er niet echt goed uitziet, maar dat dit misschien komt omdat ze na de overval nog geen gelegenheid heeft gehad om zich te wassen. Hetgeen dan bezijden de waarheid zou zijn. Er zit weliswaar grind in een wond in haar rechterwenkbrauw en er loopt een tamelijk brede straal bloed over haar bovenlip, wat je misschien zou kunnen wegwassen, maar haar rechteroog is ook opgezwollen, het is helemaal blauw, ze heeft een gescheurde onderlip en op haar kin komt een blauwe plek op.

Daar heeft hij haar de eerste klap gegeven. Daar kwam de vuistslag terecht die haar midden op de Erkabovägen onderuit heeft gehaald... Er komt een golf van misselijkheid bij haar omhoog als ze terugdenkt aan zijn blik op dat moment, het oplichten van

zijn ogen in het schijnsel van de straatlantaarn, hoe hij snel om zich heen keek terwijl hij zijn gebalde vuist hief en haar vervolgens strak aankeek door de openingen in zijn bivakmuts. Er lag veel in die blik besloten. Woede. Haat. Angst. Schaamte. Ze denkt terug aan haar eigen verbazing tijdens de seconde waarop ze op de grond viel, vervolgens de daverende pijn toen haar hoofd de stoeprand raakte en haar kaken onwillekeurig met een klapje op elkaar sloegen. Ze herinnert zich ook dat ze zin had om gewoon te blijven liggen, om de trillende tijd tot stilstand te brengen en daar voor eeuwig te blijven liggen, maar dat dit gevoel meteen verdween zodra ze Daisy – de unieke, onovertroffen Daisy – hoorde blaffen, het geblaf dat soms klinkt als dat van een rottweiler hoewel ze maar een glenterriër is. De hond deed zijn grote, donkere bek open en beet een van de andere jongemannen in zijn been. Hij gilte het uit vanonder zijn zwarte bivakmuts. Lykke deed een poging om op te staan en de riem te pakken, maar werd door iemand in de rug geschopt waardoor ze vooroverviel. Een derde persoon haalde met zijn grove schoeisel uit naar haar hoofd en toen werd alles wit, volmaakt schitterend wit, en gedurende enkele seconden viel ze door een gat in de tijd en bevond ze zich opeens in het niets. Midden in het wit hoorde ze echter ook dat Daisy's geblaf in gejuik overging en daardoor werd ze teruggezogen. Die klootzak schopte haar hond! Hard. Zij zou weleens even...

Maar nee. Toen was het voorbij. Het geluid van hun zware schoenen op het asfalt, een auto die startte. Ze opende het oog dat ze kon openen, plotseling bang om te worden overreden, maar zag meteen dat de achterlichten zich van haar verwijderden. Heel even verdween ze weer in haar witte niets, maar Daisy's wilde, verwarde geblaf dwong haar ertoe zich te vermannen, op haar knieën overeind te komen en opnieuw naar de riem te grijpen. Terwijl ze dat deed, voelde ze hoe de hoofdpijn van een zeurend gevoel bij haar rechterslaap overging in een bonkende pijn die als een helm om haar hele hoofd zakte, maar ze wist dat ze daar geen aandacht aan moest besteden, wilde ze überhaupt kunnen opstaan

om wankelend de terugweg naar huis te aanvaarden. Ja! Haar huis! Ze is echt in het bezit van een huis. Ze kan er maar niet over uit; het vervult haar nog steeds met verbazing en verbijstering, hoewel het al bijna twintig jaar geleden is dat ze het heeft gekocht en erin is gaan wonen.

Liggend op het Finse kleed begint Daisy weer te kermen en nu beseft Lykke eindelijk wat haar te doen staat. Ze moet haar mobiel uit haar jaszak halen en Lena Holmgren bellen.

Dus dat is wat ze doet.

‘Allemachtig,’ zegt Lena zodra ze de deur van haar praktijk van het slot draait en Lykkes gezicht ziet. Dat is groenbleek na het korte wandelingetje. ‘Hoe gaat het met je? Moet jij niet ook naar je huisarts?’

‘Straks,’ zegt Lykke. ‘Daisy lijkt er slechter aan toe dan ik. Denk je dat ze misschien inwendige bloedingen heeft opgelopen?’

Lena pakt Daisy voorzichtig op en houdt het beestje met de buik omhoog in haar armen. Daisy ademt nu kort en hijgend.

‘We zullen zien. Ik moet een röntgenfoto maken, maar zal haar eerst een pijnstillertje geven...’

Ze legt Daisy op een onderzoektafel en draait zich om naar een kast die tegen de muur staat.

‘Nu moet je me een beetje assisteren,’ zegt ze over haar schouder en Lykke knikt zwigend. Haar hoofd is helemaal leeg, ze ziet en neemt waar, maar zonder echt aanwezig te zijn. Lena tikt een paar keer tegen de kolf van een geheven injectienaald, Daisy jankt weer even en daar is Lykke opeens vertwijfeld over; ze voelt haar tranen opkomen en buigt zich voorover, aait haar hond en begint te snikken.

‘Rustig maar, stompertje! Rustig maar...’

Lena pakt een nekplooi van Daisy en laat de spuit erin glijden. Daisy’s enige reactie is dat ze haar ogen sluit. Het is een paar seconden stil en Lykke meent te voelen hoe het beestje ontspant. Lena recht haar rug.

‘Zo,’ zegt ze. ‘Ik zorg voor je hond. En jij belt Rosmarie, dan kan zij je naar het ziekenhuis in Eksjö rijden...’

Plotseling gaat er een donderklap door Lykkes hoofd, zo hard dat ze nauwelijks hoort wat Lena zegt. Omdat de vloer is gaan golven leunt ze tegen de muur.

‘Rosmarie zit op de Canarische Eilanden. Voor revalidatie.’

Lena fronst haar wenkbrauwen.

‘Oké. Dan bel ik een taxi. Je moet naar de Spoedeisende Hulp.’

‘Maar...’ zegt Lykke.

‘Niks te maren,’ zegt Lena. ‘Ik bel.’

Het kan zijn dat de taxichauffeur een oud-leerling is. Ze denkt van wel. Een roodharige oud-leerling. Hoe heet hij? Samuel? Simon? Ze weet het niet zeker. Niet dat hij door enig woord of gebaar laat merken dat hij haar kent, maar zo is dat nu eenmaal in Nässjö. Als je oud-leraren, verre familieleden of oppervlakkige kennissen groet, gaan die mensen misschien denken dat ze wat voorstellen, of – nog erger – gaan mensen misschien denken dat je zelf meent dat je wat voorstelt en dat is ten strengste verboden. Daar is vast een paragraaf over opgenomen in de gemeentelijke verordeningen.

De lucht om haar heen begint te trillen en opeens voelt ze hoe er onder haar strottenhoofd een kleine bubbel van iets ontstaat. Dan weet je wel hoe laat het is. Ze kijkt om zich heen op de achterbank. Die trilt ook, maar desondanks kan ze vaststellen dat die er ontzettend schoon uitziet. De auto kan hoogstens een paar maanden oud zijn en Samuel of Simon heeft hem vast na elke dienst goed gestofzuigd. Het ziet er allemaal spiksplinternieuw uit. Dus moet ze goed oppassen en daarom sluit ze haar ogen terwijl het bubbeltje steeds verder omhoogkomt. Snel trekt ze de rits van haar handtas open. Ze legt haar portemonnee, mobiel, sleutels en lippenstift naast zich op de zitting en doet nog een wanhopige poging haar haarborstel te redden, maar het is al te laat. Het braaksel welt omhoog en ze kan niet anders doen dan zich vooroverbuigen om rechtstreeks in haar tas over te geven.

‘Wat krijgen we nou?!’ roept Samuel of Simon verontwaardigd vanaf de chauffeursplek. ‘Zit u over te geven?’

Ze zou willen uitleggen dat ze zijn mooie achterbank helemaal niet heeft ondergekotst, maar meer dan wat klinkers komen er niet uit of daar is de volgende golf al. Haar tas voelt opeens zwaar op haar schoot, haar vingers knijpen in het leer dat aan de buitenkant warm en zacht begint te worden. Ergens in haar achterhoofd beseft ze dat de tas zo zijn vorm zal verliezen, dat die van onderen breder is dan hij ooit is geweest, maar dan moet ze alweer overgeven en ze leegt het laatste van haar maaginhoud in haar mooie, donkerblauwe leren handtas van Marimekko. Dan is het voorbij. Wanneer de eerste straatlantaarns van Eksjö hun licht in de auto werpen, kokhalst ze nog een paar keer en staart ze naar haar eigen – hoe moet ze het noemen? – ‘vomatie’. Met enige verwondering, want boven op de bruine smurrie ligt een hele cantharel. Heeft ze de cantharellen die ze heeft gebakken voor haar lunchomelet dan niet fijngekauwd?

‘U moet voor het herstelwerk betalen,’ zegt Samuel of Simon. ‘Reken daar maar op. Tot op de laatste cent. Plus gederfde inkomsten.’

Lykke leunt achterover en sluit haar ogen. Waarom klinkt hij zo boos? Nou ja. Het maakt ook niet uit; ze weet toch niets ter verdediging aan te voeren.

‘En jesus, wat stinkt het, zeg,’ zegt Samuel of Simon terwijl hij op een knop drukt waardoor aan weerskanten de achterzijruiten naar beneden glijden. Het novemberduister zoekt zijn weg naar binnen en haar gezicht wordt opeens gestreeld door een zachte motregen.

Dat is heel aangenaam.

Blijkbaar heeft ze de SEH bereikt en blijkbaar heeft ze hulp gekregen, maar ze kan zich er naderhand niets van herinneren. Het enige wat ze weet is dat ongeveer daar de deur van De Grote Schaamtekast helemaal vanzelf wijd openging om een dag uit het verleden bloot te leggen.

Het is geen herinnering. Ze heeft nooit het gevoel dat het louter

herinneringen zijn, het is eerder zo dat er gaatjes in de tijd ontstaan waar zij doorheen valt; wat ooit is gebeurd, gebeurt opnieuw en deze keer vervult haar dat met een mengeling van schaamte en triomf.

Opeens is ze twaalf jaar terug in de tijd, jazeker, ze weet exact de datum en het jaar, en ze staat in een klaslokaal waarin Samuel of Simon helemaal achterin demonstratief op zijn stoel heen en weer zit te wippen. Hij trekt een grimas naar haar, een echt lelijke en minachtende grimas met heel rode lippen in een erg bleek gezicht, en voor het eerst realiseert ze zich dat zijn neus een rare vorm heeft. Breed en plat, alsof iemand daar een vuist op heeft gepland toen hij nog een foetus was. Misschien is hij met een hazenlip geboren. Inderdaad. Zo lijkt het. Verder heeft hij vuurrood haar. Toen ze een week geleden een stelletje pestkoppen betrapte die Fatima net belaagden, glipte er een jongen met vuurrood haar de hoek om. Dat moet hij zijn geweest. Jazeker. Geheid dat hij het was. Dus kijkt ze hem glimlachend aan. Ze kijkt hem breed glimlachend aan als reactie op zijn grimas. Het onderwerp van vandaag klopt precies.

‘Nou,’ zegt ze. ‘Alle mensen, behalve Afrikanen, zijn op een of andere manier verwant aan de neanderthalers, maar sommigen van ons hebben iets meer van hun DNA. Is er iemand die weet hoe ze er eigenlijk uitzagen?’

Door de arm van Charlotta Nilsson gaat een schok, ze wil haar vinger opsteken want zoals gewoonlijk meent ze het antwoord te weten, maar het leven in de pauzes heeft haar er eindelijk van doordrongen dat er momenten zijn dat je beter je mond kunt houden. Dit is zo'n moment. Dus laat ze haar arm zakken en slaat ze haar ogen neer, ze kijkt zwijgend naar haar tafelblad en trekt haast ongemerkt haar schouders beschermend op. Maar zij is niet degene die zich nu moet verdedigen.

‘Niemand?’ zegt Lykke terwijl ze om zich heen kijkt. Het is ongelooflijk stil in het lokaal. Ze glimlacht opnieuw.

‘Ze schijnen roodharig te zijn geweest,’ zegt ze terwijl ze haar

blik duidelijk op Samuel of Simon richt. ‘En hun neuzen schijnen enorm plat en breed te zijn geweest...’

De ruiten barsten bijna uit de sponningen door het daverende gelach van de klas.

*

De hand van een man op haar wang. Een heel warme hand. Een hand van iemand met een goede bloedsomloop. Gedurende één ademteug heeft ze de neiging om tegen die hand te leunen, het hele gewicht van haar hoofd ertegenaan te vlijen, maar dat doet ze niet. Ze zou het misschien kunnen doen, maar kan het niet.

‘Hallo daar,’ zegt iemand. Ze doet haar ogen open. De zon schijnt naar binnen en verblindt haar, ze moet haar hand boven haar ogen houden om ze te beschermen. Heel even kost het haar moeite om haar blik scherp te stellen, maar dat is snel voorbij. Een grijsjarige man buigt zich over haar bed. Hij draagt een witte katoenen broek en een blauw tuniek met V-hals. Een arts of een verpleegkundige. Een zelfverzekerde glimlach. Een arts dus.

‘Dag, Lykke,’ zegt hij. ‘Weet je nog wie ik ben?’

Ze knikt zwijgend, niet omdat ze nog precies weet wie hij is, maar vooral om te laten zien dat ze tot samenwerking bereid is.

‘Hoe heet ik dan?’

Er gaat nog steeds een dof gebonk door haar hoofd, maar toch ziet ze tot haar verbazing een naam voorbijdrijven. Ze doet haar best om die te pakken te krijgen.

‘Martin?’

Hij glimlacht opnieuw.

‘Inderdaad. Martin. Maar zonder dat vraagteken dat ik aan het eind beluisterde.’

Ze probeert terug te glimlachen.

‘Kennen we elkaar?’

‘Dat zou je kunnen zeggen...’

‘Hoe dan?’

‘We hebben ooit bij elkaar in de klas gezeten. Zo’n veertig jaar geleden...’

O ja. Aha. Ze knikt en probeert opnieuw te glimlachen. Dus Martin Ängebo is ondanks alles toch arts geworden. Felicitaties aan zijn moeder, ook al moet die onderhand allang dood zijn. Lykke doet haar ogen weer dicht, niet omdat ze hem niet wil aankijken, maar omdat het licht te scherp is. Hij legt een warme hand op haar arm.

‘Wat is je overkomen?’

Goede vraag. Wat is haar eigenlijk overkomen? Ze weet het niet echt, maar probeert zich te vermannen en antwoordt: ‘Hoe gaat het met Daisy?’

Een vrouwenstem reageert: ‘Wie is dat?’

‘Huh?’

‘Wie is Daisy? Uw vriendin? Uw dochter?’

‘Kun je de luxaflex niet naar beneden doen? Het is te licht...’

‘Nee hoor. Het is buiten al donker en er is maar één lamp aan. Wie is Daisy?’

Lykke doet haar ogen weer open. Ze is verbouwereerd. Buiten is het inderdaad donker. Hoe is dat zo gekomen? Aan haar bed staat een vrouw van in de veertig. Donker haar en donkere ogen. Een verpleegkundige natuurlijk. Ook zij legt een warme hand op Lykkes arm.

‘Probeer wakker te blijven. Wie is Daisy?’

Lykke doet een poging om overeind te gaan zitten. Dat lukt niet zo best. Daarom probeert ze haar keel maar te schrapen. Dat lukt ook niet zo best. Haar stem krast een beetje, maar ze is wel enigszins verstaanbaar.

‘Daisy is mijn hond.’

De verpleegkundige laat haar schouders iets zakken. Ze is blijkbaar opgelucht.

‘O. Uw hond. Wat is daarmee?’

Lykke begint met haar ogen te knippen.

‘Dat weet ik niet. Gewond. Ik heb haar achtergelaten bij Lena Holmgren, de dierenarts. Ze is anders nooit...’